

Lëvizjet lëkundëse

Në natyrë egzistojn shumë dukuri që rregullisht prseritën në intervale të caktura kohore , p.sh rrotullimi i gomave të makines rreth boshtit , Rrotullimi i tokes rreth boshtit të vet dhe rreth djellit .

Dukurit të cilat rregullisht përsërit në interval të barabart në koh quhen dukuri Përiodike

Lëkundjet jan rast i veqant i lëvizjeve periodike .

intërvali kohor pas te cilit levizja persërite quhet period dhe shenohet me T

Një ndër levizjet periodike më të thjeshta është levizaja rrethore e një trajtshme , gjat te ciles në qdo rrotullim te ri trupi kalon nëper ato pozita me të njëjten shpejtsi dhe nxitim qe ka pasur edhe në rrotullimin paraprak

Levizjet periodike që kryhen her nga një an e her nga ana tjetër , andaj nje pozit te caktuar ekulibruse quhen levizje lekundse .

Pozitat më të largta të trupit ndaj pozites ekujlibruse quhen amplituda dhe jan te barabarta

Lëvizjen lëkundse si dhe qdo lëvizje periodike e karakterizon dhe frekuenca , frekuenca është e barabart me numrin e lëkundjeve të plota që kryen trupi në njësi të kohës .

Nëse frekuencën e lëkundjeve e shënojmë me ν , atëherë lidhja ndërmjet frekuencës dhe periodës shprehet me relacionin

Frekuenca shprehet me herc që shkurtimisht, shënohet me Hz.

Një hërc është frekuenc e levizjes gjat së ciles trupi kryën një lëkundje në një sekond

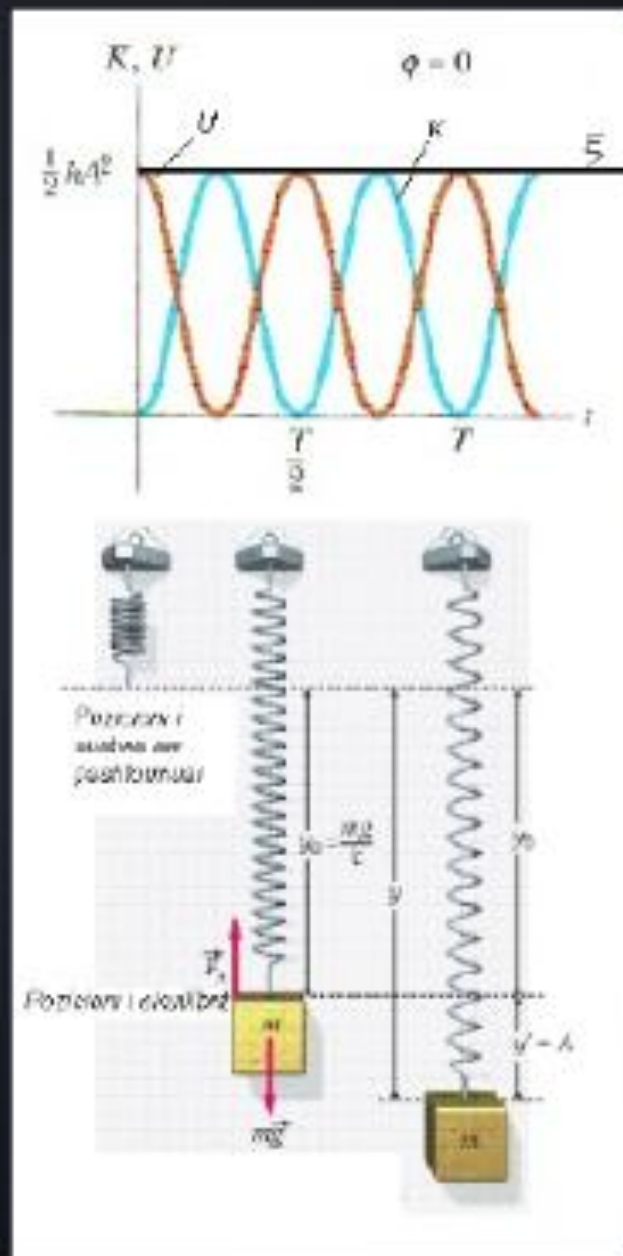
Njësit me të medha se herci jan : kiloherci (kHz) dhe megaherci (MHz).

Shembull 1

Le të shqyrtojmë lëkundjet e një trupi të varur në një sustë. Në këtë rast, mbi trup vepron forcës elastike të sustës vepron dhe forca e rëndesës mg . Nëse zgjedhim poshtë drejtimin pozitiv, forca rezultante që vepron mbi trup është: Trupin e tërheqim poshtë me $y' = A$ dhe pastaj e lemë të lirë. Shënojmë me y_0 shformimin e sustës në pozicionin e ekuilibrit

pra trupi i varur në sustë kryen lëkundje të thjeshta harmonike rreth pozicionit të ekuilibrit. Frekuenca e lëkundjes është e njëjtë me atë të sistemit trup-sustë horizontal

shembull 2

Lavjerrësi matematik

Lavjerrësi i thjeshtë është një shembull tjetër i lëvizjes periodike . Ai përbëhet nga një trup me masë(m) të varur nënjë fije të lehtë me gjatësi (l)

.Pika e varjes së fijes është e fiksuar . Përmasat e trupit janë shumë më të vogla se gjatësia e fijes .Kur trupin e ngremë në një farë lartësie dhe lemë të lirë , ai do të lëkundet rreth pikës më të ulët , që është dhe pozicioni i ekuilibrit . Lëvizja kryhet në planin vertikal .

Forcat që veprojnë mbi trup janë tensioni i fijes dhe forca e rëndesës . Shihet se komponentja tangenciale e forcës së rëndesës është e drejtuar gjithmonë drejt pozicionit të ekuilibrit . Tregohet lehtë se ajo është në përpjestim të drejte me zhvendosjen

këndore për kënde të vegjël . Pra ajo është një forcë kthyesë . Nën veprimin e saj lavjerrësimat matematik kryen lëkundje të thjeshta harmonike .Duke zbatuar ligjin e dytë të Njutonit nxirret ekuacioni i lëkundjeve të lavjerrësit matematik

